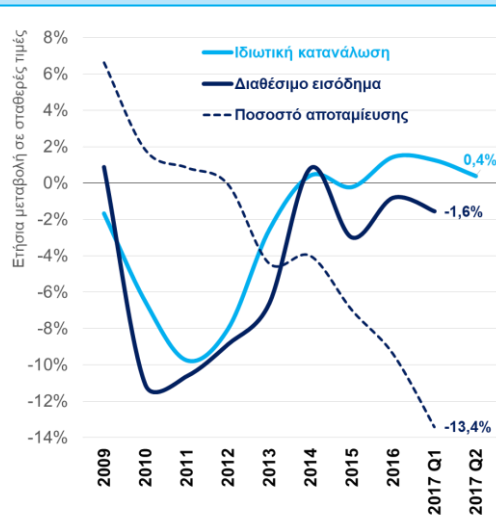

Στροφή στις επενδύσεις. Αλλά πώς;

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

- Οι φετινές ομιλίες του Πρωθυπουργού και του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης σηματοδοτούν, το τέλος μια εποχής και την απαρχή μιας νέας. Όλοι πλέον συνειδητοποιούν ότι υπάρχουν δεσμευτικοί περιορισμοί στην άσκηση οικονομικής πολιτικής, καθώς η χώρα επιβάλλεται να επανέλθει στις αγορές με την ολοκλήρωση του προγράμματος προσαρμογής τον Αύγουστο του 2018. Έτσι, μετριάσουν, κατά το δυνατόν, τις εξαγγελίες τους και αναφέρονται όλο και εντονότερα στις αναπτυξιακές επιλογές που ανοίγονται για τη χώρα μας. Η διαδικασία μετάβασης από το παλιό στο νέο δεν είναι στιγμιαία. Θα έχει διάρκεια και θα υπάρξουν αναταράξεις στην πορεία, που θα φέρουν αλλαγές στον τρόπο που οι πολιτικές ηγεσίες συνδιαλέγονται με την κοινωνία, πέρα από το απλοϊκό δίπολο αριστερά- δεξιά, αλλά στη βάση αποτελεσματικών λύσεων στα προβλήματα. Ο κόσμος έχει αρχίσει να κατανοεί ότι αυτό που έχει σημασία δεν είναι τι λες αλλά τι κάνεις και με τι αποτέλεσμα. Τώρα πλέον όλοι αναφέρονται στις επενδύσεις που θα φέρουν δουλειές και την πολυπόθητη ανάπτυξη. Ο Πρωθυπουργός περιγράφει μια διαδικασία κυρίως μέσω κρατικών παρεμβάσεων, κοινοτικών ενισχύσεων, εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης στο δημόσιο -κατ' εξοχήν- αλλά και στον ιδιωτικό τομέα κοκ., που θα αυξήσουν την οικονομική δραστηριότητα και θα μειώσουν την ανεργία. Το ερώτημα που τίθεται είναι πόσο ισχυρή είναι η επενδυτική δραστηριότητα και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω της κρατικής παρέμβασης. Αντίθετα, ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης εστιάζει στην εκτίναξη των ιδιωτικών επενδύσεων μέσα από τη μείωση της υπερφορολόγησης και την υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που διαμορφώνουν ένα φιλικό προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον, καθώς και στη βελτίωση της παιδείας και της επαγγελματικής κατάρτισης, αλλά και των εργασιακών σχέσεων με την απεξάρτηση του εργατικού συνδικαλισμού από κομματικές πατρωνείες. Το ερώτημα που τίθεται στη δική του περίπτωση είναι πόσο γρήγορα μπορεί να δημιουργηθεί ο αναγκαίος δημοσιονομικός χώρος για τη μείωση των φορολογικών συντελεστών που υπόσχεται, καθώς όλοι γνωρίζουμε ότι οι στόχοι που έχουν συμφωνηθεί με τους εταίρους μας για υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα είναι δεσμευτικά μέχρι το 2023. Επίσης σε ποιο βαθμό θα ανταποκριθούν οι επενδυτές, δεδομένου ότι οι στρεβλώσεις και η προσοδοθηρία είναι βαθιά ριζωμένες και η άρση τους πολιτικά δύσκολη. Και οι δυο πλευρές θεωρούν καταλυτική τη μείωση των στόχων για το πρωτογενές πλεόνασμα (είτε μέσω διευθέτησης του χρέους κατά την κυβέρνηση, είτε μέσω συμφωνίας με τους δανειστές με την εφαρμογή ρήτρας μεταρρυθμίσεων κατά την αντιπολίτευση), ως προαπαιτούμενο για την εφαρμογή της αναπτυξιακής τους πολιτικής. Προβληματίζει, τέλος, η διαπίστωση ότι καμιά από τις δύο ομιλίες δεν αναλύει σε μεγαλύτερο βάθος εναλλακτικά σενάρια διαχείρισης του ασφαλιστικού ζητήματος της χώρας, ενδεικτικό της αδυναμίας του πολιτικού συστήματος να αρθρώσει λόγο για την επίλυση του μεγαλύτερου προβλήματος της ελληνικής οικονομίας, ενόψει της γήρανσης του πληθυσμού και των δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων, αλλά και της ανάγκης εξυπηρέτησης ενός δυσθεώρητου χρέους. Βέβαια ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, μίλησε για βόμβα αναφερόμενος στο δημογραφικό-ασφαλιστικό που πρέπει να διαχειριστούμε, χωρίς όμως να προτείνει κάποια λύση στη διαχείριση του πιεστικού αυτού προβλήματος. Είναι βέβαια προφανές ότι σε όλα αυτά τα αδιέξοδα, απάντηση μπορεί να δώσει μόνο μια καλπάζουσα ανάπτυξη που απαιτεί την απελευθέρωση των αγορών, την εξάλειψη της προσοδοθηρίας «ευγενών» ομάδων στον πληθυσμό και τη διάχυση των δυνάμεων του διεθνούς ανταγωνισμού στην οικονομία. Η χώρα δεν έχει τίποτα να χάσει, παρά μόνο τις αλυσίδες της.
- Στο οκτάμηνο του 2017 το πρωτογενές πλεόνασμα παραμένει εντός των στόχων. Όμως, αυτό επιτυγχάνεται καθώς η αύξηση των επιστροφών φόρου από το κράτος προς την αγορά αντισταθμίζεται από αντίστοιχη υστέρηση των πληρωμών του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων και από μεγάλη συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών που ισοσκελίζει την υστέρηση που φαίνεται πλέον να εδραϊώνεται στα έσοδα. Σε ό,τι αφορά την τελευταία, οι επόμενοι μήνες θα είναι κρίσιμοι για την καταγραφή της έκτασης της διάβρωσης της φορολογητέας ύλης και της μετατόπισης οικονομικής δραστηριότητας προς το λαθρεμπόριο ως αποτέλεσμα της πλέον πρόσφατης δέσμης μέτρων αύξησης των φόρων. Η ανεργία συνεχίζει να μειώνεται (21,1% το 2^ο τρίμηνο του 2017), με την άνοδο του τουρισμού και την ενίσχυση των λιανικών πωλήσεων και της βιομηχανικής παραγωγής να συμβάλλουν θετικά στην αύξηση της απασχόλησης (+248,7 χιλ. καθαρές θέσεις το διάστημα Ιαν – Αυγ 2017), την ώρα που ο κύκλος εργασιών στους κλάδους των υπηρεσιών παρουσιάζει μικτές τάσεις.

Ισχυρή και βιώσιμη ανάκαμψη;

	2015	2016	2017 Α' 6Μ
Επενδύσεις σε πάγια	-0,2%	0,1%	2,7%
Κατασκευές	0,0%	0,6%	-9,2%
Κατοικίες	-25,8%	-12,8%	-8,1%
Λοιπές κατασκευές	6,2%	2,9%	-9,3%
Μηχανήματα και εξοπλισμός	-1,5%	-0,6%	19,6%
Μεταφορές*	-12,5%	-5,9%	57,0%
Πληροφορική και επικοινωνίες	7,5%	-5,3%	-10,4%
Λοιπά μηχανήματα*	5,5%	5,1%	0,3%
Αγροτικά προϊόντα	-1,9%	-1,3%	-1,0%
Προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας	2,9%	0,2%	-0,4%

* περιλ. οπτικά συστήματα

Διαθέσιμο εισόδημα, ιδιωτική κατανάλωση και ποσοστό αποταμίευσης νοικοκυριών – Επενδύσεις σε πάγια κατά επενδυτικό αγαθό (ΕΛΣΤΑΤ, Ετήσιοι Εθνικοί Λογαριασμοί, 2016, Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί χωρίς εποχική διόρθωση, Β' 3μηνο 2017 και Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί κατά Θεσμικό Τομέα, Α' 3μηνο 2017)

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmtsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

Με την ευγενική χορηγία:

Προβληματίζει η πορεία των επενδύσεων

Η χώρα βρίσκεται στην τελική ευθεία για την έξοδο στις αγορές μετά από 8 χρόνια επώδυνης προσαρμογής. Τον Αύγουστο του 2018 ολοκληρώνεται το Μνημόνιο που υιοθετήθηκε τρία χρόνια πριν. Εφόσον τηρηθούν τα συμφωνηθέντα και ολοκληρωθούν έγκαιρα οι αξιολογήσεις του προγράμματος, η χώρα θα αποκτήσει περισσότερους βαθμούς ελευθερίας στην άσκηση της οικονομικής πολιτικής. Η πιθανολογούμενη βιώσιμη ανάκαμψη της οικονομίας, με την έξαρση της επενδυτικής δραστηριότητας, αναμένεται να δώσει νέα πνοή στην οικονομική δραστηριότητα, τις αμοιβές και την απασχόληση, και να οδηγήσει τη χώρα στην ομαλοποίηση και την κανονικότητα.

Το ότι υπάρχει ανάκαμψη είναι δεδομένο. Όλα τα στοιχεία συνηγορούν προς αυτή την κατεύθυνση. Το κατά πόσον, όμως, θα αποδειχθεί η ανάκαμψη αυτή, ισχυρή και βιώσιμη, παραμένει ζητούμενο. Δύο στοιχεία προβληματισμού μπορούν να αναφερθούν. Πρώτον, οι επενδύσεις είχαν παραμείνει στάσιμες τα δύο τελευταία χρόνια (-0,2% το 2015 και +0,1% το 2016). Η πρόβλεψη για ρυθμό ανάπτυξης +1,8% για το 2017, προϋποθέτει ρυθμό αύξησης των επενδύσεων 5,9% ([Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021](#)). Ήδη, στο α' εξάμηνο του 2017, η αύξηση των επενδύσεων ήταν μόνο 2,7%. Αναλύοντας, περαιτέρω, τις επενδύσεις, προκύπτει ότι η αύξηση του 2,7% προέρχεται από μείωση των κατασκευών κατά -9,2% (-8,1% οι κατοικίες, -9,3% οι λοιπές κατασκευές) και αύξηση του μηχανολογικού εξοπλισμού κατά +19,6%, κυρίως λόγω αύξησης των μεταφορικών μέσων κατά 57%, εξέλιξη που συνδέεται αμιγώς με την ανάπτυξη του τουρισμού και του κλάδου της εφοδιαστικής αλυσίδας (πλοία, αεροπλάνα, αυτοκίνητα προς ενοικίαση, φορτηγά κοκ.), πέραν των εξοπλιστικών συστημάτων. Οι επενδύσεις του κλάδου ΤΠΕ (Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνίας) μειώνονται, ταυτόχρονα, κατά -10,4% και οι επενδύσεις σε λοιπά μηχανήματα και εξοπλισμό αυξάνονται κατά 0,3% (Πίνακας 1^{ης} σελίδας και [Δ01](#)). Σημειώνεται ότι η

επίπτωση των επενδύσεων στο ΑΕΠ, εφόσον πρόκειται κυρίως για εισαγόμενα, είναι μικρή, καθώς η επενδυτική δαπάνη αφαιρείται στις εισαγωγές. Όσον αφορά, δε, στην εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων, το 2016 διαμορφώθηκε σε €2,8 δισ. (υψηλό 8ετίας) με €2,5 δισ. να επενδύονται στις υπηρεσίες, (€451 εκατ. στον τουρισμό, €484 εκατ. στις μεταφορές, €1233 εκατ. στις τράπεζες, €313 εκατ. στην αγορά ακινήτων, κ.ά.). Το α' εξάμηνο του 2017, οι άμεσες ξένες επενδύσεις διαμορφώνονται ήδη σε €2,1 δισ. ([Δ02](#), [Δ03](#), [Δ04](#) και [Δ05](#)). Τα μεγέθη αυτά είναι ενθαρρυντικά και προοιωνίζονται αύξηση της επενδυτικής δαπάνης τα επόμενα τρίμηνα, αρκεί να μην χαλάσει το καλό κλίμα που επικρατεί επί του παρόντος.

Η πιθανολογούμενη βιώσιμη ανάκαμψη της οικονομίας, με την έξαρση της επενδυτικής δραστηριότητας, αναμένεται να δώσει νέα πνοή στην οικονομική δραστηριότητα, τις αμοιβές και την απασχόληση, και να οδηγήσει τη χώρα στην ομαλοποίηση και την κανονικότητα.

Δ01: Επενδύσεις σε πάγια κατά τομέα (AMECO, 2016, ΕΛΣΤΑΤ, Α' 3μηνο 2017)

	2015	2016	2017 Q1
Επενδύσεις σε πάγια	-0,2%	0,1%	12,5%
Δημόσιες	5,9%	-18,3%	3,9%
Ιδιωτικές	-3,1%	9,4%	14,2%

Σημ.: Για τον αποπληθωρισμό χρησιμοποιείται ο αποπληθωριστής επενδύσεων. Τριμηνιαία από εθνικούς λογαριασμούς κατά τομέα χωρίς εποχ. Διόρθωση.

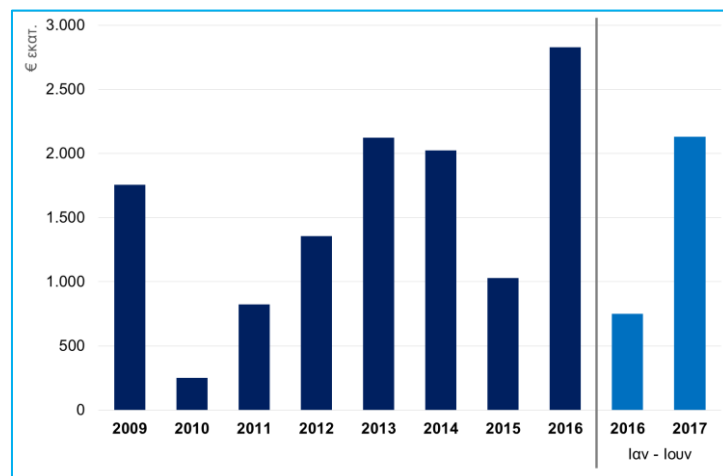
Δ02: Ξένες Άμεσες Επενδύσεις (Τράπεζα της Ελλάδος, Ιουν. 2017)

(€ εκατ.)	2015	2016	Ιαν – Απρ 2017	Ιαν – Ιουν 2017
ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	889,8	-3.403,1	-434,1	-1.611,9
Απαιτήσεις	1.921,7	-622,2	907,9	517,8
Υποχρεώσεις	1.032,0	2.780,9	1.341,9	2.129,7

Δ03: Καθαρές Ξένες Άμεσες Επενδύσεις κατά χώρα προέλευσης (Τράπεζα της Ελλάδος, 2016)

(€ εκατ.)	2016	2009
ΣΥΝΟΛΟ	2.826,2	1.753,8
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	556,9	245,3
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	370,7	-49,8
ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	311,8	1,6
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	289,5	138,6
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	220,3	670,5
ΚΥΠΡΟΣ	185,5	-5,5
ΚΑΝΑΔΑΣ	144,3	-3,5
ΕΛΒΕΤΙΑ	138	56,1
ΓΑΛΛΙΑ	121,5	426,8
ΙΣΠΑΝΙΑ	111,9	67,5
ΑΥΣΤΡΙΑ	74,8	182,8
ΙΤΑΛΙΑ	74,8	-88,2
ΗΠΑ	46,3	32,8
ΛΟΙΠΕΣ	179,90	78,80

Σημ.: Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος ([Έκθεση του Διοικητή 2016](#)) οι σημαντικότερες συναλλαγές το 2016 αφορούν: α) την εξαγορά του ΟΛΠ από την COSCO Group (Χονγκ Κονγκ), β) την πώληση από την Τράπεζα Eurobank του 80% της συμμετοχής της στη Eurolife ERB Insurance Group A.E. Συμμετοχών στην Costa Luxembourg Sarl (Λουξεμβούργο) και γ) την πώληση του 88,5% των μετοχών της Astir Palace Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε. στην Apollo Investment Holdco Sarl (Λουξεμβούργο).

Δ04: Καθαρές Ξένες Άμεσες Επενδύσεις (Τράπεζα της Ελλάδος, Ιουν. 2017)

Δ05: Καθαρές Ξένες Άμεσες Επενδύσεις κατά κλάδο (Τράπεζα της Ελλάδος, 2016)

	2016*		2009	
	€ εκατ.	%	€ εκατ.	%
ΓΕΩΡΓΙΑ, ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ, ΘΗΡΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ, ΑΛΙΕΙΑ	5,1	0,2	0,8	0,0
ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	81,4	2,9	3,7	0,2
Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου	-52,3	-1,9	-0,1	0,0
ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	64,9	2,3	45,4	2,6
Τρόφιμα, ποτά και προϊόντα καπνού	26,8	0,9	-49,3	-2,8
Κλωστοϋφαντουργικές ύλες, είδη ρουχισμού και προϊόντα δέρματος	-7,4	-0,3	2,2	0,1
Προϊόντα ξύλου και χάρτου, εκδόσεις, εκτυπώσεις	2,8	0,1	9,8	0,6
Παραγωγή σπινθήρα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων	131,4	4,6	3,8	0,2
Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	-14,2	-0,5	89,6	5,1
Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	0,2	0,0	-2,3	-0,1
Παραγωγή βασικών μετάλλων και κατασκευή μεταλλικών προϊόντων	-78,9	-2,8	-49,8	-2,8
Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	-2,8	-0,1	9,4	0,5
Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και Η/Υ	13,2	0,5	5,5	0,3
Κατασκευή εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών	-0,9	0,0	4,2	0,2
Κατασκευή οχημάτων	0,3	0,0	4,8	0,3
Λοιπές βιομηχανίες	-5,4	-0,2	17,5	1,0
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΡΟΥ	24,0	0,9	76,0	4,3
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	5,7	0,2	94,9	5,4
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.523,0	89,3	1.525,2	87,0
Εμπόριο και επισκευές	27,7	1,0	394,4	22,5
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	451,2	16,0	5,8	0,3
Μεταφορές	483,9	17,1	16,2	0,9
Ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες	-261,4	-9,2	427,6	24,4
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	1.233,1	43,6	499,1	28,5
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας και ιδιωτικές αγοραπωλησίες ακινήτων	313,6	11,1	150,8	8,6
Πληροφορική και συναφείς δραστηριότητες	-21,3	-0,8	5,2	0,3
Έρευνα και ανάπτυξη στις φυσικές και κοινωνικές επιστήμες	4,0	0,1	0,0	0,0
Λοιπές δραστηριότητες (νομικές, λογιστικές, συμβούλων οργάνωσης, κλπ)	182,8	6,5	-54,5	-3,1
Εκπαίδευση, υγεία και κοινωνική μέριμνα	9,1	0,3	52,6	3,0
Λοιπές υπηρεσίες	100,3	3,5	28,0	1,6
ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	122,0	4,3	7,8	0,4
ΣΥΝΟΛΟ	2.826,2	100	1.753,8	100

* Προσωρινά στοιχεία

Ενδεχομένως, η επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών λόγω περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων από τον Ιούνιο του 2015 και μετά, μπορεί να έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (λόγω καταγραφής των συναλλαγών) και η όξυνση της φοροδιαφυγής να έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερη καταγραφόμενη συμπίεση του διαθέσιμου εισοδήματος.

Δεύτερον, η ιδιωτική κατανάλωση (70% του ΑΕΠ) παρέμεινε σχεδόν στάσιμη το 2015 (-0,2%) και αυξήθηκε κατά +1,4% το 2016 και +1% το α' εξάμηνο του 2017, έναντι +1,3% που προϋποθέτει η αύξηση του ΑΕΠ κατά +1,8% για το 2017. Αυξάνει, δηλαδή, με ρυθμούς κοντά στα αναμενόμενα (Δ06). Το πρόβλημα εδώ, όμως βρίσκεται στην αδυναμία του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών να στηρίξει την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών μειώθηκε κατά -3% το 2015, -1,3% το 2016 και -1,4% το α' τρίμηνο του 2017 (Δ07, δεν υπάρχουν ακόμη στοιχεία για το α' εξάμηνο του 2017). Σημειώνεται ότι η αποταμίευση των νοικοκυριών είναι αρνητική από το 2012 και μετά (η ιδιωτική κατανάλωση, για παράδειγμα, ήταν

ετήσια % μεταβολή

	2015	2016	2017 Q1	2017 H1
ΑΕΠ (ετήσια % μεταβολή)	-0,2%	0,0%	0,4%	0,6%
Ιδιωτική κατανάλωση	-0,2%	1,4%	1,2%	1,0%
Δημόσια κατανάλωση	0,0%	-2,1%	-1,9%	0,7%
Επενδύσεις	-8,9%	-0,8%	19,6%	0,6%
Επενδύσεις σε πάγια	-0,2%	0,1%	10,8%	2,7%
Εξαγωγές	3,4%	-2,0%	5,2%	7,4%
Εισαγωγές	0,3%	-0,4%	11,7%	7,3%

συμβολή στη μεταβολή του ΑΕΠ

	2015	2016	2017 Q1	2017 H1
Ιδιωτική κατανάλωση	-0,2%	1,0%	0,9%	0,7%
Δημόσια κατανάλωση	0,0%	-0,5%	-0,4%	0,2%
Επενδύσεις	-1,0%	0,0%	2,1%	-0,0%
Επενδύσεις σε πάγια	0,0%	0,0%	1,1%	0,3%
Εξαγωγές	1,0%	-0,6%	1,5%	2,1%
Εισαγωγές	-0,1%	0,1%	-3,7%	-2,4%

Δ06: Βασικά μεγέθη ΑΕΠ
(ΕΛΣΤΑΤ, Q2 2017,
τριμηνιαία στοιχεία με
εποχική διόρθωση)

ετήσια % μεταβολή

	2015	2016	2017 Q1	2017 H1
Διαθέσιμο εισόδημα	-3,0%	-1,3%	-1,4%	...
Μισθοί	-0,5%	3,2%	-1,0%	...
Κέρδη αυτοαπασχ.	-0,3%	-1,7%	1,7%	...
Εισόδημα περιουσίας	-42,1%	-19,2%	-6,0%	...
Συντάξεις και κοιν. παροχές	-0,8%	-0,3%	-4,5%	...
Φόροι και εισφορές	-0,3%	3,9%	-0,6%	...

συμβολή στη μεταβολή του διαθέσιμου εισοδήματος

	2015	2016	2017 Q1	2017 H1
Μισθοί	-0,2%	1,6%	-0,5%	...
Κέρδη αυτοαπασχ.	-0,1%	-0,8%	0,7%	...
Εισόδημα περιουσίας	-2,5%	-0,7%	-0,2%	...
Συντάξεις και κοιν. παροχές	-0,2%	-0,1%	-1,6%	...
Φόροι και εισφορές	0,1%	-1,3%	0,2%	...

Δ07: Σύνδεση διαθέσιμου εισοδήματος
(ΕΛΣΤΑΤ, Εθνικοί
Λογαριασμοί κατά Θεσμικό
Τομέα, Q1 2017)

μεγαλύτερη κατά €10 δισ. το 2016 του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών) και η ανωτέρω μνημονεύομενη απόκλιση των ρυθμών μεταβολής, οδηγεί την αρνητική αποταμίευση σε όλο και υψηλότερα επίπεδα (-13,4% το α' τρίμηνο του 2017, Διάγραμμα 1^{ης} σελίδας). Αυτό σημαίνει ότι η κατανάλωση των νοικοκυριών στηρίζεται και σε αποθησαύριση πλούτου και, κατά πάσα πιθανότητα, αντανάκλα και την όξυνση της φοροδιαφυγής, λαθρεμπορίου κλπ., που οφείλονται στην υπερφορολόγηση της οικονομίας. Σημειώνεται ότι, ενδεχομένως, η επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών λόγω περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων από τον Ιούνιο του 2015 και μετά, μπορεί να έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (λόγω καταγραφής των συναλλαγών) και η όξυνση της φοροδιαφυγής να έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερη καταγραφόμενη συμπίεση του διαθέσιμου εισοδήματος. Σε κάθε περίπτωση, η ιδιωτική κατανάλωση δεν μπορεί να στηρίζεται επί μακρόν στη χρήση συσσωρευμένης αποταμίευσης και, αργά ή γρήγορα, θα μετριάζεται η επέκταση της χωρίς ανάλογη αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος. Σημειώνεται ενδεικτικά ότι η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών κατά -1,3% το 2016 προέρχεται αλγεβρικά από αύξηση των εισοδημάτων από μισθούς κατά +3,2%, μείωση των εισοδημάτων των αυτοαπασχολούμενων κατά -1,7%, μείωση του εισοδήματος από περιουσία κατά -19,2%, μείωση των συντάξεων και παροχών κατά -0,3% και αύξηση των φόρων και εισφορών κατά +3,9% (Δ07).

Είναι, λοιπόν, σημαντικό να τονισθεί ότι ελλοχεύει ο κίνδυνος να εκτροχιασθεί η ασθενής ανάκαμψη που έχει ξεκινήσει, εάν δεν αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Αυτό θα είναι απότοκο, κυρίως, της μη τήρησης των συμφωνηθέντων από την ελληνική πλευρά στο διάστημα που απομένει μέχρι τον Αύγουστο του 2018. Ήδη, τα περιθώρια στα δεκαετή ομόλογα διατηρούνται σε υψηλά σχετικώς επίπεδα, που είναι αναντίστοιχα των προσδοκιών για αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Η ελληνική οικονομία φαίνεται να ανακάμπτει, μεν, αλλά χωρίς δυναμισμό και σαφή αναπτυξιακή πυξίδα.

Ορόσημα που κατά καιρούς τίθενται δεν επιτυγχάνονται. Υπενθυμίζεται ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην ποσοτική χαλάρωση της ΕΚΤ και η ελάφρυνση του χρέους, για παράδειγμα θα άνοιγαν το δρόμο στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και θα επιτάχυναν την αναπτυξιακή διαδικασία. Το τελευταίο ορόσημο είναι η έξοδος στις αγορές, με το τέλος του Μνημονίου. Η επίτευξή του συνδέεται άμεσα με τη δυναμική και διατηρήσιμη ανάκαμψη της οικονομίας.

Η ελληνική οικονομία φαίνεται να ανακάμπτει, μεν, αλλά χωρίς δυναμισμό και σαφή αναπτυξιακή πυξίδα. Ορόσημα που κατά καιρούς τίθενται δεν επιτυγχάνονται. Υπενθυμίζεται ότι η συμμετοχή της Ελλάδας στην ποσοτική χαλάρωση της ΕΚΤ και η ελάφρυνση του χρέους, για παράδειγμα θα άνοιγαν το δρόμο στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και θα επιτάχυναν την αναπτυξιακή διαδικασία. Το τελευταίο ορόσημο είναι η έξοδος στις αγορές, με το τέλος του Μνημονίου. Η επίτευξή του συνδέεται άμεσα με τη δυναμική και διατηρήσιμη ανάκαμψη της οικονομίας.

Οικονομικές εξελίξεις

Εκτέλεση προϋπολογισμού: Τα προσωρινά στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού Αυγούστου 2017, που δεν μας δίνουν ακόμα αναλυτική εικόνα για την πορεία των επιμέρους λογαριασμών εσόδων και εξόδων, επιβεβαιώνουν πλέον μια κόπωση των εσόδων, την ώρα που η επίτευξη του στόχου για το πρωτογενές πλεόνασμα απαιτεί διατήρηση των πρωτογενών δαπανών σε επίπεδα υψηλότερα των στόχων. Συγκεκριμένα, στο 8μηνο Ιανουαρίου – Αυγούστου το πρωτογενές πλεόνασμα ανήλθε σε €3,55 δις., έναντι στόχου €3,57 δις. και περυσινής επίδοσης για το αντίστοιχο διάστημα €2,12 δις. Σε σχέση με το 7μηνο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2017, όπου το πρωτογενές πλεόνασμα ήταν 3,02 δις. αντί στόχου €2,1 δις. παρατηρείται συνεπώς μια συρρίκνωση της υπέρβασης του στόχου, με την εκτέλεση όμως να παραμένει στα επίπεδα του στόχου. Οι δαπάνες δημοσίων επενδύσεων υπολείπονται κατά €519 εκατ. του στόχου και κατά ενός αντίστοιχου ποσού έναντι των περυσινών δαπανών της ίδιας περιόδου (€1,58 δις. το 8μηνο του 2017 και €2,17 δις. το πρώτο 8μηνο του 2016 αντίστοιχα). Ταυτόχρονα, οι καταπτώσεις εγγυήσεων και οι δαπάνες ανάληψης χρέους από φορείς της γενικής κυβέρνησης υπολείπονται του στόχου κατά €1,2 δις. (€26,3 δις. έναντι στόχου €27,5

δις. και δαπάνης €27,76 δις. στο πρώτο 8μηνο του 2016). Οι εξελίξεις αυτές αντιστάθμισαν την υστέρηση στα πρωτογενή έσοδα και την υπέρβαση έναντι του στόχου των επιστροφών φόρου (**Δ08**). Συγκεκριμένα, τα πρωτογενή έσοδα ανήλθαν σε €31,84 δις. έναντι στόχου €32,79 δις. και περυσινής επίδοσης €31,83 δις. την ίδια ώρα που οι επιστροφές φόρου στο πρώτο 8μηνο του 2017 ανήλθαν σε €2,57 δις. έναντι στόχου €2,1 δις. και περυσινών αντίστοιχων επιστροφών €1,91 δις. Όμως, αν η υπέρβαση του στόχου των επιστροφών, που καταγράφεται και στα πλαίσια των μνημονιακών πιέσεων για εξόφληση των οφειλών του κράτους και που συνδέονται με την αντίστοιχη απελευθέρωση χρηματοδότησης από το πρόγραμμα, περίπου ισοσκελίζεται από τις μικρότερες δαπάνες επενδύσεων, φαίνεται να υπάρχει μια αδυναμία στα πρωτογενή έσοδα η οποία (ακόμα) ισοσκελίζεται από τη συγκράτηση των πρωτογενών δαπανών της κεντρικής κυβέρνησης. Μάλιστα, αν γίνει μια προσαρμογή των πρωτογενών εσόδων κατά €296 εκατ., ποσό που έχει καταγραφεί ως ΦΠΑ προερχόμενο από την παραχώρηση των 14 περιφερειακών αεροδρομίων, και χωρίς να συνυπολογίζεται ότι €350 εκατ. περίπου από τα έσοδα, σύμφωνα με δημοσιεύματα του τύπου, έχουν βεβαιωθεί ως φόροι και πρόστιμα λόγω του προγράμματος «οικειοθελούς αποκάλυψης αδήλωτων εισοδημάτων», τότε προκύπτει μία εικόνα στασιμότητας και αδυναμίας, των τακτικών εσόδων

ΤΟΥ

Ισοζύγιο κ.π. (*)	Ιανουάριος - Αύγουστος					
	2016	2017	Δ %	Στόχος	Δ€ με στόχο	Δ % με στόχο
€ εκατ.						
Καθαρά έσοδα τ.π. (*)	28.770	27.903	-3,0%	29.316	-1.413	-4,8%
Έσοδα ΠΔΕ	2.067	1.190	-42,4%	1.173	17	1,4%
Πρωτ. δαπάνες τ.π. πλην τόκων (**)	25.581	25.259	-1,3%	26.395	-1.136	-4,3%
Δαπάνες άμυνας, ανάληψης χρεών κλπ	2.198	1.046	-52,4%	1.111	-65	-5,9%
Δαπάνες ΠΔΕ	2.172	1.583	-27,1%	2.102	-519	-24,7%
Πρωτογενές αποτέλεσμα κ.π. (*)	908	1.205	32,7%	1.228	-23	-101,9%
Ισοζύγιο κ.π. (*)	-3.893	-3.610	-7,3%	-3.571	-39	-98,9%

Δ08: Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού
(Υπ. Οικ. Αύγ. 2017)

(*) Για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων έχουν αφαιρεθεί, πέρα των επιστροφών, και €963 εκατ. έσοδα αποκρατικοποιήσεων καθώς και τα €296,16 εκατ. ΦΠΑ που αντιστοιχεί σε αυτές, και αντίστοιχα από τον στόχο €1,3 δις, και €58 εκατ. για το 2016. Επίσης, έχουν αφαιρεθεί €345 εκατ. από ANFA/SMP όπως και πληρωμή €734 εκατ. μέρος της ΤτΕ, και αντίστοιχα €375 ANFA/SMP για το 2016 καθώς και το μέρος της ΤτΕ €776 εκατ. (**) Έχουν αφαιρεθεί οι δαπάνες για καταπτώσεις εγγυήσεων, ανάληψη χρέους και άμυνα (€2,2 δις. πέρυσι και €1,2 δις. φέτος και από το στόχο ώστε να υπάρχει η συγκρισιμότητα των στοιχείων με τα προηγούμενα έτη).

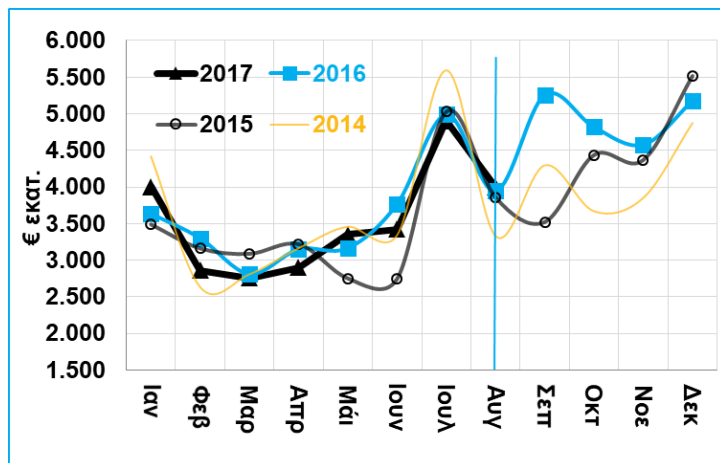

προϋπολογισμού (Δ09). Μετά τις προσαρμογές αυτές τα τακτικά έσοδα δεν υστερούν μόνο του στόχου, αλλά και των περυσινών επιδόσεων (Στο ΔΠ1 από τα έσοδα έχουν αφαιρεθεί οι αυξημένες κατά περίπου €500 εκατ. επιστροφές καθώς και ο ΦΠΑ από την παραχώρηση των αεροδρομίων περίπου €300 εκατ.), παρά την υιοθέτηση σειράς σημαντικών εισπρακτικών μέτρων στο μεσοδιάστημα.

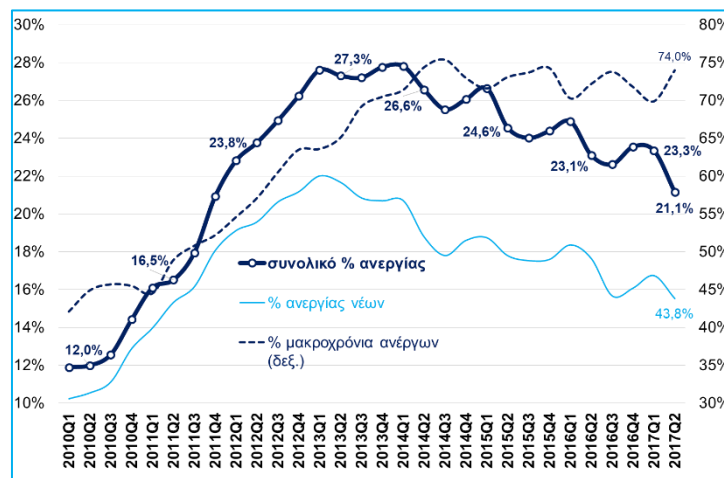
Σε ό,τι αφορά την καθυστέρηση βεβαίωσης του ΕΝΦΙΑ κατά ένα μήνα, αυτή πράγματι εξηγεί την υστέρηση έναντι των στόχων, αλλά καθώς αντίστοιχη υστέρηση υπήρξε και πέρυσι δεν αρκεί για να εξηγήσει την αδυναμία αύξησης, μετά τα μέτρα που λήφθηκαν από τις αρχές τους έτους, των εσόδων σε σύγκριση με το πρώτο 8μηνο του 2016 και ειδικά για το μήνα Αύγουστο που ήδη αρχίζει να ενσωματώνει έσοδα από ΦΠΑ της τουριστικής περιόδου καθώς και της εκκαθάρισης των δηλώσεων φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων. Οι επόμενοι μήνες συνεπώς θα έχουν αυξημένη κρισιμότητα σε ότι αφορά την καταγραφή της επίπτωσης που είχαν τα μέτρα αύξησης φόρων που ήδη ισχύουν, και που έχουν νομοθετηθεί να ισχύσουν στο προσεχές μέλλον, στην ταχύτητα διάβρωσης των φορολογητέας ύλης, αλλά και σε περιπτώσεις όπως των καπνικών και του καφέ της επιτάχυνσης της μετατόπισης της αγοράς σε λαθραία προϊόντα.

Αγορά εργασίας: Στο 21,1% μειώθηκε το ποσοστό ανεργίας το 2^ο τρίμηνο του 2017, από 23,3% το προηγούμενο τρίμηνο και 23,1% το 2^ο τρίμηνο του 2016, ακολουθώντας μια σταθερά πτωτική πορεία από το 1^ο τρίμηνο του 2013, όταν είχε φτάσει στο υψηλότερο επίπεδο (27,6%). Την ίδια εικόνα περίπου παρουσιάζει το ποσοστό ανεργίας των νέων ηλικίας 15 – 24 ετών, το οποίο υποχώρησε στο 43,8% από 46,8% το προηγούμενο τρίμηνο και 49,1% το 2^ο τρίμηνο του 2016. Αντίθετα, το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων στο σύνολο των ανέργων παραμένει ιδιαίτερα υψηλό (Δ10). Τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας εμφανίζονται στη Δυτική Μακεδονία (29,3%) τη Δυτική Ελλάδα (26,2%) και την Ήπειρο (25,4%), ενώ η ανεργία είναι χαμηλότερη στο Νότιο Αιγαίο (14,3%), τα Ιόνια Νησιά (15,55) και την Κρήτη (15,6%). Παράλληλα, ο αριθμός των απασχολουμένων

Δ09: Εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού, έσοδα προ επιστροφών φόρου και χωρίς 1) τα έσοδα από μέρισμα της ΤτΕ, 2) πληρωμές ANFA/SMP της ΤτΕ και έσοδα αποκρατικοποιήσεων €963 εκατ. πλέον του ΦΠΑ από την παραχώρηση των αεροδρομίων €296,16 εκατ. (ΥΠ. Οικ. Αύγ. 2017)

Δ10: Εξέλιξη του συνολικού ποσοστού ανεργίας, του ποσοστού ανεργίας νέων ηλικίας 15- 24 ετών και των μακροχρόνια ανέργων (ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2017)

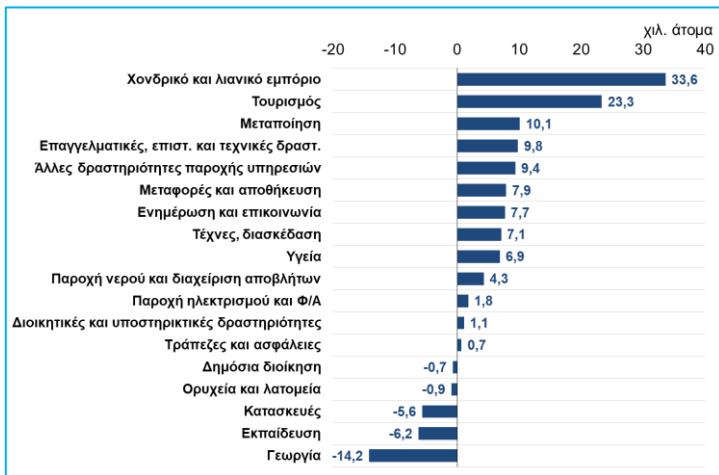

ανήλθε σε 3.791,4 χιλ. από 3.659 χιλ. το προηγούμενο τρίμηνο και 3.702,6 χιλ. το 2^ο τρίμηνο του 2016, παρουσιάζοντας αύξηση σε ετήσια βάση κατά +88,8 χιλ. (+2,4%). Από τα αναλυτικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, προκύπτει ότι η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στο εμπόριο (+33,6 χιλ.), τον τουρισμό (+23,3 χιλ.) και την μεταποίηση (+10,1 χιλ., Δ11). Αυτό προκύπτει και από τον δείκτη απασχολουμένων στο λιανικό εμπόριο, ο οποίος κινείται σε θετικό έδαφος από το 2^ο τρίμηνο του 2016 (+3,3% το 2^ο τρίμηνο του 2017), ακολουθώντας την ενίσχυση του όγκου λιανικών πωλήσεων (Δ12),

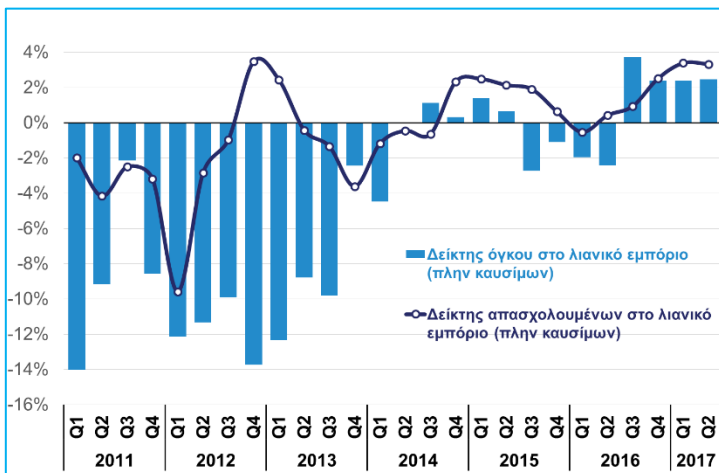

καθώς επίσης και από τα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ, σύμφωνα με τα οποία ο μεγαλύτερος αριθμός των καθαρών θέσεων εργασίας κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2017 εμφανίζεται στον τουρισμό (**Δ13**). Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ, οι καθарές θέσεις μισθωτής εργασίας ανήλθαν σε 248,7 χιλ. το διάστημα Ιαν – Αυγ 2017, αποτελώντας την υψηλότερη επίδοση πρώτου οκταμήνου έτους από το 2001. Ωστόσο, μόνο το 47,6% των νέων προσλήψεων αφορά σε θέσεις πλήρους απασχόλησης, έναντι 47,9%, 50,1% και 52,9% κατά το πρώτο οκτάμηνο του 2016, του 2015 και του 2014 αντίστοιχα. Παρατηρείται, επίσης, κάποια εξασθένηση των καθαρών προσλήψεων στους λοιπούς κλάδους (εκτός τουρισμού) της οικονομίας σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2016.

Δ11: Μεταβολή απασχόλησης κατά κλάδο
(ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2017)

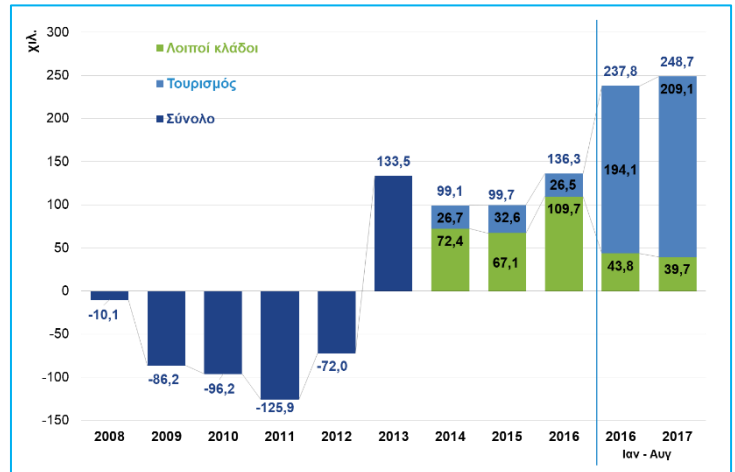

Δ12: Δείκτης απασχόλησης και δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο
(ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2017)

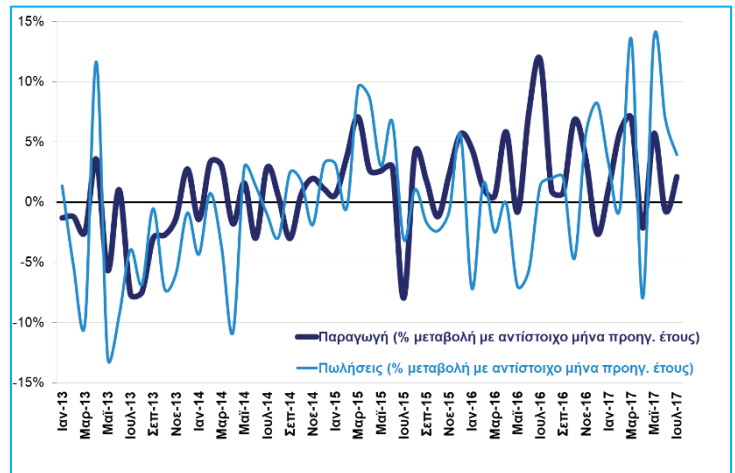

Βιομηχανία: Άνοδο +4% σε ετήσια βάση κατέγραψαν οι πωλήσεις στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών τον Ιούλιο του 2017, επιπλέον αύξηση +1,4% τον Ιούλιο του 2016, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2017 ο κύκλος εργασιών στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών εμφανίζει αύξηση +4,7%, έναντι μείωσης -2,8% κατά το αντίστοιχο διάστημα το 2016. Σημειώνεται ότι η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά +2,1% τον Ιούλιο του 2017 και κατά +2,6% το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2017 (**Δ14**).

Δ13: Ισοζύγιο ροών μισθωτής εργασίας
(ΕΡΓΑΝΗ, Αυγ. 2017)

Δ14: Δείκτης κύκλου εργασιών στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών – ετήσια % μεταβολή
(ΕΛΣΤΑΤ, Ιουλ. 2017)

Ειδικότερα, τον Ιούλιο του 2017, από τους 23 κλάδους της μεταποίησης (πλην πετρελαιοειδών), οι 16 κινούνται σε θετικό έδαφος, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να καταγράφονται στα μηχανοκίνητα οχήματα (+80,7%), την επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων (+66%) και τα βασικά μέταλλα (+17,2%). Σημειώνεται ότι οι πωλήσεις στον κλάδο παραγωγής βασικών μετάλλων παρουσιάζουν αύξηση για 10^ο συνεχόμενο μήνα και επηρεάζονται από την αύξηση της δραστηριότητας επιχειρήσεων κατασκευής χαλύβδινων σωλήνων που συμμετέχουν σε μεγάλα κατασκευαστικά έργα στη Βόρεια Ελλάδα. Αντίθετα, στα τρόφιμα σημειώθηκε οριακή πτώση (-0,4%), ενώ μεγάλες απώλειες καταγράφονται στις εκτυπώσεις (-21,9%) και στον κλάδο δέρματος και υπόδησης (-20,5%).

Παράλληλα, ο κύκλος εργασιών αυξήθηκε για 7^ο συνεχόμενο μήνα στα ορυχεία και λατομεία (+28%) και για 8^ο συνεχόμενο μήνα στον κλάδο των πετρελαιοειδών (+17,7%). Σύμφωνα με τις παραπάνω μεταβολές, ο γενικός δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία κατέγραψε άνοδο +8,6% τον Ιούλιο του 2017 (έναντι υποχώρησης -7% τον Ιούλιο του 2016) και κατά +16,6% το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2017 (έναντι πτώσης -12% το αντίστοιχο διάστημα το 2016).

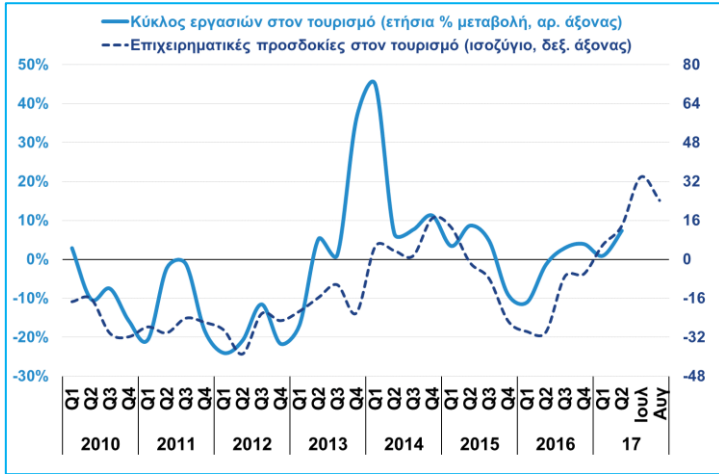
Υπηρεσίες: Μικτή εικόνα εξακολουθεί να παρουσιάζει ο κύκλος εργασιών στις υπηρεσίες το 2^ο τρίμηνο του 2017, με αρκετούς κλάδους να εμφανίζουν αξιόλογες αυξήσεις σε ετήσια βάση, όπως οι δραστηριότητες προγραμματισμού Η/Υ (+8,3%) και επεξεργασίας δεδομένων (+3,1%), οι υπηρεσίες συμβουλών διαχείρισης (+5,6%) και οι δραστηριότητες απασχόλησης (+5,6%), την ώρα που άλλοι κλάδοι καταγράφουν σημαντικές απώλειες, ιδίως οι εκδόσεις (-11%) και οι αρχιτεκτονικές δραστηριότητες (-15,5%). Συνολικά, κατά το 1^ο εξάμηνο του 2017, οι πωλήσεις των περισσότερων κλάδων υπηρεσιών κινούνται σε θετικό έδαφος (**Δ15**), ενώ ειδικότερα στον τουρισμό, ο κύκλος εργασιών αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω το 3^ο τρίμηνο, ακολουθώντας την άνοδο των προσδοκιών των επιχειρήσεων (**Δ16**). Αντίθετα, στον τομέα των μεταφορών δεν διαφαίνεται κάποια σαφής τάση, με τον κύκλο εργασιών στις θαλάσσιες μεταφορές να εξακολουθεί να καταγράφει απώλειες το 2^ο τρίμηνο του 2017 (-11,4%, επιπλέον μείωσης -5,8% το 2^ο τρίμηνο του 2016), στις αεροπορικές μεταφορές να εμφανίζει οριακά αρνητικό πρόσημο (-0,1%, επιπλέον μείωσης -3,5% το 2^ο τρίμηνο του 2016) και στις χερσαίες μεταφορές να ενισχύεται (+11%, έναντι μείωσης -5% το 2^ο τρίμηνο του 2016, **Δ17**, **Δ18** και **Δ19**).

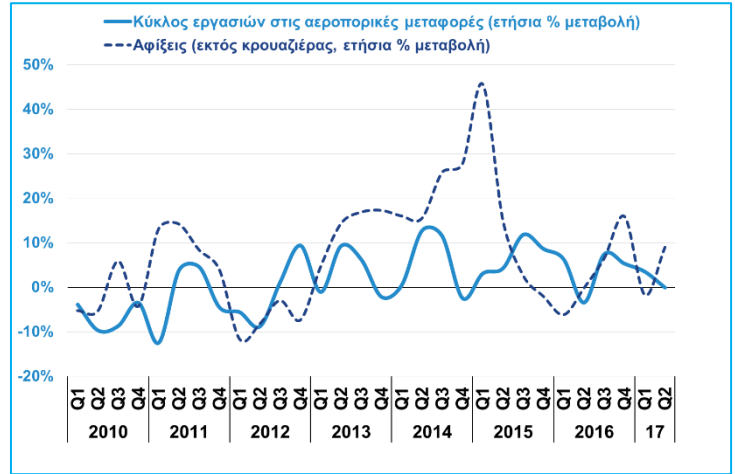
Δ15: Δείκτες κύκλου εργασιών στον τομέα των υπηρεσιών
(ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2017)

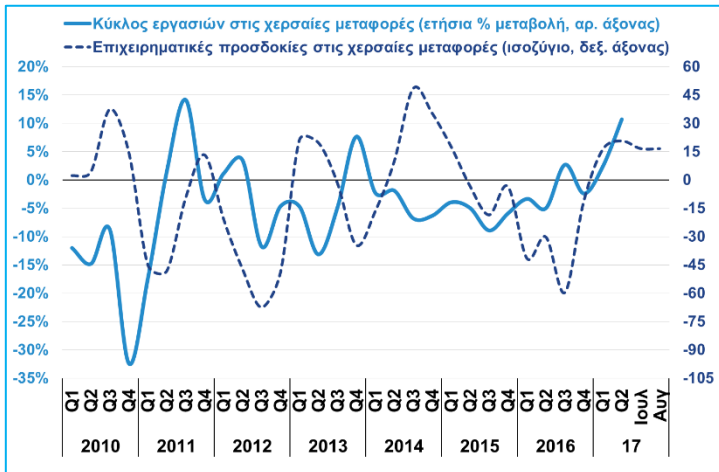
Δ16: Κύκλος εργασιών και επιχειρηματικές προσδοκίες στον τουρισμό (ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2017, ΕΕ-DG ECFIN, Αυγ. 2017)

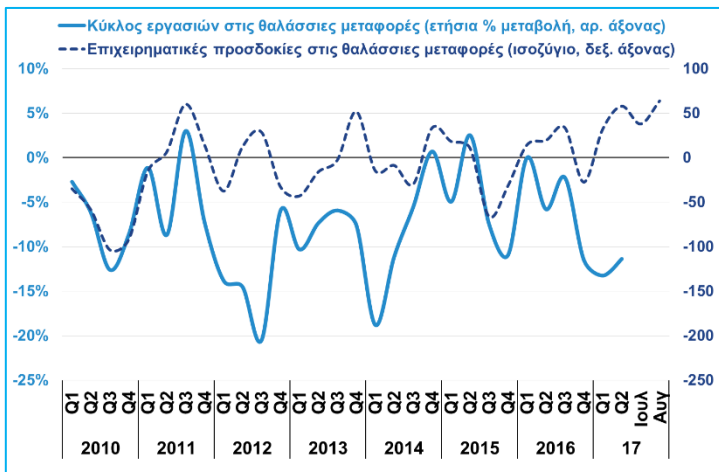
Δ19: Κύκλος εργασιών στις αεροπορικές μεταφορές και τουριστικές αφίξεις (ΕΛΣΤΑΤ, Τράπεζα της Ελλάδος, Α' 3μηνο 2017)

Δ17: Κύκλος εργασιών και επιχειρηματικές προσδοκίες στις χερσαίες μεταφορές (ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2017, ΕΕ-DG ECFIN, Αυγ. 2017)

Δ18: Κύκλος εργασιών και επιχειρηματικές προσδοκίες στις θαλάσσιες μεταφορές (ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2017, ΕΕ-DG ECFIN, Αυγ. 2017)

Ισοζύγιο πληρωμών: Περαιτέρω άνοδο εμφάνισε τον Ιούλιο του 2017 το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών, ενώ αντίθετα το ισοζύγιο υπηρεσιών βελτιώθηκε, κυρίως λόγω του ταξιδιωτικού ισοζυγίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, οι εισαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία αυξήθηκαν με ταχύτερο ρυθμό (+10%) τον Ιούλιο του 2017 από τις αντίστοιχες εξαγωγές (+4,6%), ενώ η αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου καυσίμων ήταν σχετικά μικρότερη. Σημειώνεται ότι οι εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα σε σταθερές τιμές αυξήθηκαν κατά 1,8% και οι εξαγωγές καυσίμων κατά 7,8%. Την ίδια ώρα οι αφίξεις ταξιδιωτών και οι σχετικές εισπράξεις παρουσίασαν άνοδο κατά +10,2% και +5,3% αντίστοιχα.

Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2017, το συνολικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασε έλλειμμα €2,2 δισ. ευρώ, κατά €131 εκατ. μεγαλύτερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2016, καθώς η άνοδος των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών υπεραντισταθμίστηκε από την αύξηση των εισαγωγών, ενώ η διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών, είναι αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης του ελλείμματος του ισοζυγίου καυσίμων. Σημειώνεται ότι οι εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα αυξήθηκαν κατά +5,2% και οι εξαγωγές καυσίμων κατά +8,2% σε σταθερές τιμές, ενώ η αύξηση των

αντίστοιχων εισαγωγών ήταν 7,4% και 10,4%. Κατά το ίδιο διάστημα, οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών αυξήθηκαν κατά +8% και οι αντίστοιχες εισπράξεις κατά +6,4%, ενώ οι εισπράξεις από μεταφορές αυξήθηκαν κατά +18,1% (**Δ20**).

Δ20: Βασικά μεγέθη ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών
(Τράπεζα της Ελλάδος, Ιουλ. 2017)

	(€ εκατ.)		%Δ
	2016	Ιαν - Ιουλ 2017	
Ισοζύγιο αγαθών	-9.558,6	-10.692,6	11,9%
Εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία	10.532,6	11.498,5	9,2%
Εξαγωγές καυσίμων	3.129,6	4.546,1	45,3%
Εισαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία	18.638,6	19.923,7	6,9%
Εισαγωγές καυσίμων	4.478,1	6.668,4	48,9%
Εισαγωγές πλοίων	218,2	224,2	2,7%
Εισπράξεις από υπηρεσίες	12.933,8	14.731,9	13,9%
Τουρισμός	6.618,3	7.038,7	6,4%
Μεταφορές	4.277,4	5.053,8	18,1%
Άλλες υπηρεσίες	2.038,2	2.639,4	29,5%
Εισροές από ΕΕ	1.540,8	1.133,9	-26,4%
Τρέχουσες	787,5	709,5	-9,9%
Κεφαλαιακές	753,3	424,4	-43,7%
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών*	-793,2	-853,9	7,7%

* Περιλαμβάνονται κεφαλαιακές μεταβιβάσεις.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€368 δισ.
67% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€60 δισ.
51% συνόλου*

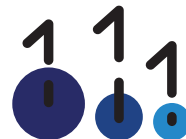
ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€62 δισ.
43% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€2,4 δισ. **
30% συνόλου**

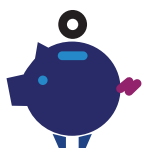
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€4,8 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,1 δισ.
20% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€0,8 δισ.
29% συνόλου****

* 20.500 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2015 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προσιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation
of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
M: +32 (0) 494 46 95 24
E: sevbrussels@proximus.be

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

